

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj) a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **D. V. T.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 23. května 2018 č. j. MV-36908-4/SO-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 23. dubna 2019 č. j. 57 A 84/2018 - 69,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 23. dubna 2019 č. j. 57 A 84/2018 - 69 **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobci byl v roce 2003 povolen trvalý pobyt na území České republiky. Rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 26. dubna 2016 č. j. 12 To 24/2016-3695 byl žalobce uznán vinným ze spáchání přečinu nedovolené výroby jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy a byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání třiceti měsíců. Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (dále jako „správní orgán prvního stupně“) proto se žalobcem zahájil řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu. V průběhu řízení žalobce uváděl, že v České republice sdílí společnou domácnost se svou družkou a jejich společnou dcerou, které mají obě povolen trvalý pobyt.

[2] Rozhodnutím ze dne 27. listopadu 2017 č. j. OAM-1868-49/ZR-2016 správní orgán prvního stupně zrušil platnost povolení žalobce k trvalému pobytu podle § 77 odst. 2 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), tedy proto, že byl žalobce pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce do tří let, a zároveň mu stanovil lhůtu k vycestování v délce 30 dnů. Správní orgán prvního stupně konstatoval, že zrušení trvalého pobytu nelze považovat za nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce, neboť žalobce se podle všeho nezdržuje na území České republiky (opustil místo hlášeného pobytu). Navíc je veřejný zájem na zrušení povolení k trvalému pobytu s ohledem na to, že žalobce spáchal trestný čin spojený s drogami, které mají velmi negativní dopad na společnost.

[3] Odvolání žalobce proti rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu zamítla žalovaná rozhodnutím označeným v záhlaví. Zdůraznila, že žalobce se ani během dlouhého pobytu neintegroval do České republiky, neboť neovládá český jazyk. Skutečnost, že získával prostředky drogovou trestnou činností, svědčí o jeho nedostatečné ekonomické integraci. Žalobcova družka ani dcera na něm nejsou ekonomicky závislé. Ani družka žalobce neovládá český jazyk a udržuje vazby v zemi původu, může tudíž žalobce následovat do Vietnamu. Navíc dlouhou dobu nežila v České republice, nýbrž v Německu, a v době, kdy měl trvat její vztah se žalobcem (tj. v roce 2013), měla dítě s jiným mužem, o čemž žalobce nevěděl. Dcera žalobce si zvykla na nedostatek kontaktu s otcem v době, kdy žalobce vykonával trest odnětí svobody. Žalobce neprokázal, že by na území České republiky žil ve společné domácnosti se svou družkou a dcerou. Závažnost trestné činnosti žalobce převážila nad jeho právem na soukromý a rodinný život.

[4] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem. K námitce, že žalovaná aplikovala nesprávné zákonné ustanovení, neboť žalobci bylo uděleno povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, které se ruší podle § 87l, nikoli podle § 77 zákona o pobytu cizinců, krajský soud uvedl, že tato ustanovení jsou obsahově shodná, případné pochybení v tomto směru by tak nezaložilo nezákonnost napadeného rozhodnutí. Krajský soud následně obsáhle citoval z obou správních rozhodnutí a uzavřel, že přiměřenost dopadu do soukromého a rodinného života byla zhodnocena dostatečně a napadená rozhodnutí nelze považovat za nepřezkoumatelná. Vzhledem k tomu, že žalobce netvrdil ani neprokazoval nesprávnost závěrů žalované, nemůže být jeho žaloba úspěšná. S ohledem na vázanost skutkovým stavem, který tu byl v době rozhodování žalované, se krajský soud nezabýval tvrzením žalobce, že se „v současnosti“ o dceru vzorně stará a vypomáhá s její výchovou, a uzavřel, že žalovaná nelze vyčítat, že nepřihlédla k žalobcem netvrzeným nebo neprokázaným skutečnostem.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[5] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu včas kasační stížnost spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku. Namítal, že krajský soud se nedostatečně vypořádal s uplatněnými žalobními námitkami. Závěr o přiměřenosti

pokračování

žalobou napadeného rozhodnutí ve vztahu k situaci stěžovatele nepovažuje stěžovatel za dostatečně odůvodněný, především ohledně aktuálního a intenzivního ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, které by odůvodňovalo zrušení povolení k trvalému pobytu, ve vztahu k zájmům nezletilé dcery stěžovatele. Dle názoru stěžovatele krajský soud i správní orgány nesprávně vyložily neurčitý pojem „závažné narušení veřejného pořádku“. Za nesprávnou považuje stěžovatel i úvahu, že pouze ztrácí nejvyšší pobytové oprávnění, avšak může získat jiné.

[6] Stěžovatel dále namítl, že žalovaná nepřihlédla k zájmům nezletilé dcery stěžovatele, která vyrůstala v České republice a nenese vinu za protiprávní jednání svých rodičů. Odloučení od otce rozhodně není v jejím zájmu a neexistuje soudní rozhodnutí, na jehož základě by měla být odloučena od rodičů, což vyžaduje Úmluva o právech dítěte i Listina základních práv a svobod. Krajský soud se nevypořádal s námitkou porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a správní orgány se omezily na konstatování protiprávního jednání stěžovatele. Stěžovatel však opakovaně poukazoval na to, že v České republice žije jeho družka a dcera a má zde veškeré zázemí, neboť zde žije již od roku 2003. Stěžovatelova dcera jej potřebuje i přesto, že byli na krátkou dobu odloučeni. V současnosti se stěžovatel o dceru vzorně stará a pomáhá s její výchovou. Zrušení povolení stěžovatele k trvalému pobytu je tak nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatele i celé jeho rodiny.

[7] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze odkázala na své rozhodnutí a na rozsudek krajského soudu, s nímž se ztotožňuje.

[8] Usnesením ze dne 4. září 2019 Nejvyšší správní soud nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že je důvodná.

[10] Ústavní soud ve své judikatuře opakovaně připomíná význam řádného odůvodnění soudního rozhodnutí, které je jednou ze složek práva na spravedlivý proces (srov. například nálezy ze dne 8. listopadu 2016 sp. zn. II. ÚS 2571/16, N 214/83 SbNU 391, ze dne 15. dubna 2014 sp. zn. II. ÚS 313/14, N 59/73 SbNU 151, či ze dne 1. srpna 2016 sp. zn. II. ÚS 46/16, N 161/82 SbNU 257). *„Principu práva a spravedlivý proces odpovídá povinnost obecných soudů svá rozhodnutí řádně odůvodnit, přičemž se musejí vypořádat s námitkami uplatněnými účastníky řízení, a to způsobem odpovídajícím míře jejich závažnosti. Pakliže tak obecné soudy neučiní, založí tím nepřezkoumatelnost jimi vydaných rozhodnutí a zpravidla tak i jejich protiústavnost. Nejsou-li totiž zřejmé důvody toho kterého rozhodnutí, svědčí to o libovůli v soudním rozhodování, přičemž zásada právního státu libovůli v rozhodování orgánů veřejné moci zakazuje“* (nález ze dne 27. ledna 2015 sp. zn. III. ÚS 2588/13, N 17/76 SbNU; srov. též nálezy ze dne 14. září 2005 sp. zn. III. ÚS 183/03, N 175/38 SbNU 399, ze dne 3. října 2006 sp. zn. I. ÚS 74/06, N 175/43 SbNU 17, ze dne 23. ledna 2008, sp. zn. I. ÚS 2568/07, N 20/48 SbNU 213, nebo ze dne 28. dubna 2008, sp. zn. I. ÚS 1589/07, N 69/49 SbNU 45). I Nejvyšší správní

soud setrvale judikuje, že nevypořádání některého ze žalobních bodů zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“; srov. rozsudky ze dne 8. prosince 2009 č. j. 8 Afs 73/2007 - 111, ze dne 3. dubna 2017 č. j. 7 As 202/2016 - 38 či ze dne 17. října 2018 č. j. 4 Azs 214/2018 - 31).

[11] Kromě žalobního bodu spočívajícího v nesprávném užití zákonného ustanovení, jehož posouzení nebylo předmětem kasačních námitek, krajský soud v žalobě identifikoval jediný další žalobní bod, a to námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalované spočívající v nedostatečném posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí co do jeho zásahu do rodinného a soukromého života. V této souvislosti krajský soud odmítl přihlížet k tvrzení, že „*v současnosti se žalobce o dceru vzorně stará a vypomáhá manželce s její výchovou*“, s ohledem na povinnost vycházet ze skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud však dospěl k závěru, že tato úvaha krajského soudu je formalistická a že stěžovatel fakticky namítal nesprávné posouzení přiměřenosti zásahu do svého soukromého a rodinného života ze strany žalované.

[12] Stěžovatel v žalobě opakovaně zmiňoval pojmy „nepřezkoumatelnost“ a „nedostatečné vypořádání“. Žalobní bod však představují především skutková tvrzení žalobce (srov. především rozsudky rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. prosince 2005 č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, č. 835/2006 Sb. NSS, a ze dne 24. srpna 2010 č. j. 4 As 3/2008 - 78, č. 2162/2011 Sb. NSS), která mohou být doplněna o právní posouzení, nicméně tím soudy nejsou vázány (*iura novit curia*). Ve vztahu k řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že „*stěžovatel není povinen podřadit tvrzené důvody kasační stížnosti pod konkrétní ustanovení právního předpisu; soud je posuzuje podle jejich obsahu. Stěžovateli nemůže jít k tíži ani fakt, že námitky ve své kasační stížnosti chybně subsumuje pod zákonné důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud je oprávněn sám podřadit kasační námitky podle jejich obsahu pod důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s.*“ (rozsudek ze dne 20. září 2017 č. j. 2 As 140/2017 - 57; dále srov. především rozsudek ze dne 8. ledna 2004 č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, č. 161/2004 Sb. NSS). Není důvod, aby se s žalobními body nakládalo odlišně.

[13] Stěžovatel v žalobě především upozorňoval na to, že žalovaná pochybila při výkladu neurčitého právního pojmu „*přiměřený zásah do soukromého a rodinného života*“ a nezohlednila všechna judikaturou dovozená kritéria přiměřenosti, a namítal, že má v České republice rodinné zázemí a jeho nezletilá dcera jej potřebuje. Uzavřel, že „*skutečnost, že žalobce má povolen trvalý pobyt přes 15 let, má zde svoji rodinu, je tak podstatným faktorem, že by zrušení povolení k trvalému pobytu znamenalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života nejen žalobce, ale i jeho celé rodiny, což žalovaná nedostatečně posoudila*“. Obsahově tedy stěžovatel evidentně namítá, že zrušení povolení k trvalému pobytu nepřiměřeně zasahuje do jeho soukromého a rodinného života (upozorňuje na okolnosti, které o tom dle jeho názoru svědčí), tedy nezákonnost rozhodnutí žalované. S touto námitkou se krajský soud nevypořádal, a zatížil tak své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů.

pokračování

[14] Dále má Nejvyšší správní soud za to, že krajský soud dostatečně nezdůvodnil, že se nebude zabývat tvrzením stěžovatele o tom, že pečuje o svou dceru. Krajský soud se zaměřil na použití obratu „*v současnosti*“, z čehož dovodil, že stěžovatel poukazuje na změnu skutkového stavu oproti tomu, z něhož vycházela žalovaná. To však ze žaloby jednoznačně dovodit nelze. Bylo samozřejmě možné poukázat na skutková zjištění žalované, s nimiž je tvrzení stěžovatele v rozporu, to však lze učinit pouze v rámci věcného vypořádání žalobní námitky, jemuž se krajský soud vyhnul jen na základě vlastní, avšak nikoli jediné možné a pro stěžovatele nejméně příznivé interpretace jednoho ze skutkových tvrzení obsažených v žalobě.

[15] Konečně Nejvyšší správní soud konstatuje, že je velmi nevhodné, aby převažující část vlastního odůvodnění soudního rozhodnutí tvořila přímá citace žalobou napadených správních rozhodnutí. Takto rozsáhlá citace napadených rozhodnutí, která jsou založena ve spise a s nimiž jsou účastníci řízení podrobně seznámeni, činí odůvodnění rozsudku krajského soudu nepřehledným, a tím i méně srozumitelným. Pro vypořádání námitky nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalované bezesporu stačilo shrnout jeho podstatný obsah a konstatovat, že se vypořádává se všemi podstatnými okolnostmi případu. Nejvyšší správní soud zde poukazuje na § 157 odst. 2 větu první za středníkem zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, která výslovně zapovídá opisovat ze spisu skutkové přednesy účastníků a provedené důkazy. Nic nebrání tomu uplatnit toto pravidlo, ať už cestou § 64 s. ř. s. nebo analogie, i v soudním řízení správním, resp. je analogicky vztáhnout i na správní rozhodnutí, jež jsou předmětem žaloby (byť nejde o přednes účastníka či důkaz v pravém slova smyslu). Krajský soud se podobně rozsáhlých citací napadených správních rozhodnutí v budoucnu vyvaruje. Ostatně, Nejvyšší správní soud má ke kasační stížnosti přezkoumávat rozsudek krajského soudu, nikoli rozhodnutí správních orgánů, jež krajský soud toliko přepíše do svého rozhodnutí.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud tedy shledal, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť krajský soud se nevypořádal se žalobním bodem, jímž stěžovatel zpochybňoval závěry žalované o přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce v důsledku zrušení povolení k trvalému pobytu. Jelikož je kasační stížnost důvodná, zrušil Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věty první s. ř. s.). V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[17] Krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnost (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. října 2019

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu